

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 09-2137 מ.י. ועדה ו מחוז-דרום נ'
לא ידוע

המבקשים

הערה:
מספרי תיקי הבקשות הם
מספרים מבית המשפט
השלום בבאר-שבע,
בטרם הועבר התיק לבית
המשפט השלום בקריית
גת.

1. עודה מוסא אלנססרה - בש 6740/07 בש 6742/07
2. איאד נסאסרה - בש 6731/07
3. עאישה סאלם נסאסרה - בש 6747/07 בש 6716/07
4. נסר אלנסאסרה - בש 6720/07
5. אחמד עבד אלקאדר נסאסרה - בש 6727/07
6. אחמד אלנסאסרה - בש 6730/07
7. חסין נסאסרה - בש 6723/07
8. אושרח נסאסרה - בש 6715/07
9. יונס סלמאן אלנסאסרה - בש 6711/07
10. נאיפה חסין אלזבארקה - בש 6717/07
11. אחמד סלמאן אלנסאסרה - בש 6760/07
12. עאישר נסאסרה - בש 6708/07
13. סלימאן סלמאן נסאסרה - בש 6726/07
14. קפאייר נסאסרה - בש 6713/07
15. ודחה אחמד אלנסאסרה - בש 6751/07
16. סאלח מוסא נסאסרה - בש 6743/07 בש 6708/07
17. גומעה חליל אלנסאסרה - בש 6750/07 בש 6737/07
18. אמנה נסאסרה - בש 6718/07
19. נאסר נסאסרה - בש 6748/07
20. עדנאן נסאסרה - בש 6725/07
21. נסר עבד אלקאדר - בש 6756/07
22. מוחמד סאלם נסאסרה - בש 6754/07
23. מחמד סאלם נסאסרה - בש 6755/07
24. יוסף נסאסרה - בש 6712/07
25. זיאד אלעמור - בש 6745/07
26. טאלב נסאסרה - בש 6757/07 בש 6762/07
27. ע'אליה אלנסאסרה - בש 6722/07
28. מחמד טאלב נסאסרה - בש 6724/07
29. עלי טאלב נסאסרה 6732/07 -
30. אחמד נסאסרה - בש 6761/07
31. אמין טאלב נסאסרה - בש 6735/07
32. חליל אלעמור - בש 6714/07
33. אברהים אלעמור 6741/07 -
34. סלימאן נסאסרה - בש 6752/07
35. עאישה אלעמור - בש 6758/07

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 09-2137 מ.י. ועדה ומחז-דרום נ'
לא ידוע

- 36. מאהר שחזה אלנסאסרה - בש6710/07
- 37. זיאד אלעמוד - בש6763/07
- 38. שחזה אלעמור - בש6739/07
- 39. אלנסאסרה סלימאן - בש5896/06
- 40. אלנסאסרה אחמד5897/06 -
- 41. אלנסאסרה איברהים - בש5898/06
- 42. נסאסרה איסמעיל - בש5894/06
- 43. נסאסרה עבדאללה - בש5893/06
- 44. נסאסרה סלימאן - בש5892/06 תיק מוביל
[ע"י ב"כ עו"ד מורד אלצאנע, חסן ג'אברין ואח']

נגד

המשיבה

מדינת ישראל / הועדה המחוזית לתכנון ולבנייה דרום
[ע"י ב"כ עוה"ד ליאורה אפרתי]

נוכחים:

המבקשים ובאת כוחם – עו"ד בשארה סואד.
באת כח המשיבה – עו"ד ליאורה אפרת סינאוני.

החלטה

החלטה זו מהווה הכרעה בבקשות לביטול צווי הריסה שיפוטיים, שניתנו במעמד צד אחד בשנת '06, לפי סעיף 212 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה – 1965 (להלן: "חוק התכנון והבנייה"). המדובר הוא ב- 51 צווים, שניתנו בחודשים יוני ואוקטובר '06, בעקבות בקשות שהגישה המשיבה בחודשים אלו.

רקע

צווי ההריסה נשוא ההחלטה ניתנו במעמד צד אחד, לאחר שנרשם בתצהירים אשר צורפו לבקשות למתן צווי הריסה, בין היתר, כי אנשים שנכחו במקום בעת שהגיעו נציגי המשיבה, סירבו לשתף פעולה וכי הודבקו התראות על המבנים השונים, בהם הוזמנו הבונים, המשתמשים, או המחזיקים, לבוא וליתן גרסתם לעניין המבנים.

לאחר מתן הצווים, הגישו המבקשים בקשות לביטול צווי ההריסה. בבקשותיהם טענו המבקשים, כי המדובר הוא בכפר ערבי-בדואי, שהוקם לפני קום המדינה, אשר תושביהם

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 09-2137 מ.י. ועדה ומחז-דרום נ'
לא ידוע

1 הגישו תזכירי תביעה, בטענה כי קיימות להם זכויות בקרקע. עוד נרשם בבקשות, כי
2 למבקשים, באמצעות הוועד שלהם, הוצעו פתרונות שונים לפינויים מן המקום, אך אלה
3 נמצאו כבלתי ישימים. הוועד של המבקשים הציע לשקול הקמת ישוב חקלאי לתושבי הכפר,
4 אך על כך לא קיבלו כל תשובה.

5
6 טענות נוספות בפי המבקשים בבקשותיהם והן לעניין חוקיותם של הצווים, שניתנו במעמד
7 צד אחד והם מנמקים, לשיטתם, את בקשתם לביטול הצווים, בהתאם להוראות הדין
8 והפסיקה. טענותיהם של המבקשים יפורטו בהמשך הדברים.

9
10 המשיבה מתנגדת לביטול הצווים וטוענת כי המקרקעין הם בבעלות המדינה, מכח חוק
11 רכישת מקרקעין בנגב (חוקה השלום עם מצרים) תש"מ 1980 (להלן: "חוק רכישת מקרקעין
12 בנגב") ולכן, תביעות הבעלות אינן עוד רלוונטיות. כן טוענת המשיבה, בתגובתה לבקשות
13 לביטול צווי ההריסה, כי למבקשים אין "זכות עמידה", שכן אין הם בגדר "מי שנפגע מן
14 הבקשות" (טענה זו נזנחה בסיכומים ולכן לא אתייחס אליה בהחלטתי). נטען, כי התקיימו
15 התנאים שבסעיף 212 לחוק, הן לעניין העדר אפשרות לדעת את זהות בוני הבתים והן לעניין
16 קיומו של אינטרס ציבורי למתן צווי ההריסה שניתנו. גם טענות המשיבה תפורטנה בהמשך
17 ההחלטה.

18
19 במסגרת הדיון בבקשות לביטול צווי ההריסה, נחקרו מצהירים רבים מטעם הצדדים ובעניין
20 זה יש לציין, כי הצדדים הגיעו להסכמה דיונית, אשר הפחיתה במידה משמעותית את מספר
21 המצהירים אשר אמורים היו להחקר בחקירה נגדית על תצהיריהם. בשלב מסוים, עת עברתי
22 לכהן בבית משפט זה, הועבר התיק מבאר-שבע להמשך דיון בפניי.

23
24 בתום הדיונים, הגישו הצדדים סיכומים בכתב וטענותיהם תפורטנה כאן.

טענות המבקשים

25
26 טענות המבקשים בסיכומיהם הינו כדלקמן:
27

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 2137-09 מ.י. ועדה ו מחז-דרום נ'
לא ידוע

1. הכפר אלסרה (כך מכנים המבקשים את מקום מגוריהם) בו מתגוררים המבקשים, קיים מזה כ- 80 שנה ומתגוררים בו כ- 350 תושבים. תושבי הכפר הגישו תזכיר תביעה לבעלות על הקרקע.
2. הבקשות למתן צווי הריסה הוגשו באופן מפתיע, מבלי שהיה כל שינוי במצב התכנוני או המשפטי.
3. לא התקיימו התנאים הקבועים שבסעיף 212 למתן צווי הריסה שיפוטיים במעמד צד אחד, וזאת כמפורט בהמשך.
4. המשיבה לא הוכיחה כי נעברה עבירה על-פי חוק התכנון והבנייה.
5. לא התקיים התנאי שבסעיף 212(1), לפיו אין יכולת למצוא את בעלי הבתים, או מי שמתגורר בהם.
6. לא התקיים אינטרס ציבורי להפעלת הסמכות, לפי סעיף 212 לחוק התכנון והבנייה.
7. נסיבותיהם האישיות של המבקשים גוברות על כל אינטרס ציבורי, אשך לקיומו טוענת המשיבה.
8. לא היה מקום לתת את הצווים במעמד צד אחד.
9. הותרת הצווים על כנס מהווה פגיעה בזכויות חוקתיות והן: הזכות לקניין, הזכות לכבוד, הזכות להליך הוגן. הצווים מנוגדים לכללי הפרשנות החוקתית.
10. הצווים אינם עומדים בתנאי פסקת ההגבלה באשר הם אינם משרתים תכלית ראויה, הם אינם מידתיים ולכן יש לבטלם.

טענות המשיבה

טענות המשיבה בסיכומיה הינן כדלקמן:

1. המבקשים עברו עבירות בנייה לפי חוק התכנון והבנייה.
2. לא היה ביכולת המשיבה לדעת מי גר במבנים ולכן מתקיים התנאי שבסעיף 212(1) לחוק התכנון והבנייה.
3. העבירה של בניית המבנים ללא היתר התיישנה ולכן, מתקיים גם התנאי שבסעיף 212(5) לחוק התכנון והבנייה.
4. קיים אינטרס ציבורי במתן צווי ההריסה, באשר המבנים מצויים על מקרקעי המדינה, אשר הופקעו מכח חוק רכישת מקרקעין בנגב.

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 2137-09 מ.י. ועדה ו מחז-דרום נ'
לא ידוע

- 1 5. אינטרס ציבורי נוסף קיים והוא שלא ניתן להוציא היתרי בנייה למגורים על
- 2 המקרקעין ולכן לא ניתן יהיה להכשיר את הבנייה.
- 3 6. הבנייה הינה בהיקף נרחב והדבר מהווה גם אינטרס ציבורי נוסף, המצדיק הותרת
- 4 הצווים על כנס.
- 5 7. הוצאת הצווים לפי סעיף 212 היא מידתית.
- 6 8. המבקשים אינם מעוניינים בשום פתרון קונקרטי, כדוגמת מעבר לישוב קבע והם
- 7 מתעקשים להישאר במקום ולהתעלם מכך שהמקרקעין אינם בבעלותם.
- 8 9. לא קיימת פגיעה בזכות הקניין, שכן זו נסוגה כאשר מוכח אינטרס ציבורי, לפי סעיף
- 9 212 לחוק התכנון והבנייה.

התנאים להפעלת סמכויות לפי סעיף 212 לחוק התכנון והבנייה

12 הצווים ניתנו מכוח הסמכות הנתונה לבית המשפט בסעיף 212 לחוק התכנון והבנייה, אשר
13 זו לשונו:

- 15 "212. נעברה עבירה בבנין לפי פרק זה, ואילו הורשע עליה אדם היה בית
- 16 המשפט רשאי לצוות כאמור בסעיף 205, רשאי הוא לצוות כן אף ללא
- 17 הרשעה, ובלבד שחלה אחת הנסיבות האלה:
- 18 (1) אין למצוא את האדם שביצע את העבירה;
- 19 (2) אי-אפשר או בלתי מעשי הוא למסור לו הזמנה לדין;
- 20 (3) מי שהיה בעל הבנין בשעת ביצוע העבירה וביצע אותה איננו בעל הבנין
- 21 עוד;
- 22 (4) אין להוכיח מי ביצע את העבירה;
- 23 (5) מי שביצע את העבירה מת או אינו בר-עונשין מסיבות שאין בהן כדי
- 24 לעשות את פעולתו חוקית."

26 על פי הסעיף, ניתן להוציא צווי הריסה על פיו, אם נעברה עבירה לפי הפרק בחוק בו מצוי
27 הסעיף ואילו הורשע אדם עליה, רשאי היה בית המשפט ליתן צו הריסה כנגד המבנה.
28 על-פי הוראות הסעיף, לא די בכך שמבנה נבנה ללא היתר ועל בית המשפט להשתכנע כי
29 התקיימה אחת מן הנסיבות שפורטו בסעיף, בטרם ייתן צו הריסה על פיו. המדובר הוא

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 09-2137 מ.י. ועדה ומחז-דרום נ'
לא ידוע

1 במקרה בו לא ניתן למצוא את האדם שביצע את העבירה, או כי בלתי מעשי למסור לו הזמנה
2 לדין במשפט פלילי. מקרה אחר אשר יצדיק מתן צו הריסה הוא כאשר מי שהיה הבעלים של
3 המבנה, אינו הבעלים עוד. כך גם במקרה בו אין דרך להוכיח מי ביצע את העבירה. לבסוף,
4 ניתן להוציא צו הריסה כאשר מבצע העבירה מת או אינו בר עונשין עוד. לעניין זה יש לציין
5 כי פסיקת בתי המשפט הכירו במקרה של התיישנות העבירה כמקרה הנכנס לגדר "אינו בר-
6 עונשין".

7 המסקנה היא כי מטרת הסעיף הייתה ליתן בידי בית המשפט סמכות לאכוף חוקי הבנייה,
8 מקום שבו לא ניתן ללכת "בדרך המלך", שהיא הגשת כתב אישום נגד עבריין הבנייה, וזאת
9 על מנת שלא להשלים עם התופעה החמורה של בנייה בלתי חוקית, בבחינת איש הישר בעיניו
10 יעשה. הסעיף בא לתת פיתרון באותם המקרים שנקיטת הליך פלילי אינה אפשרית, וכדי
11 למנוע מצב לפיו מבנה שלידתו בעבירה, ממשיך לעמוד על תילו באין מפריע, בשמשו דוגמא
12 שלילית, תוך שחוטא יצא נשכר בשל חוסר האפשרות להביאו לדין פלילי. החוק
13 גם אם התקיימו התנאים שנקבעו בסעיף 212 למתן צו הריסה ללא הרשעה, הרי לא די בכך
14 לצורך מתן צו הריסה. בית המשפט העליון קבע, והדבר הוא בבחינת הלכה ידועה ומבוססת,
15 כי על מבקש הצו לשכנע את בית המשפט כי קיים גם אינטרס ציבורי בהוצאת הצו.
16 כך למשל נאמרו הדברים מפי כב' השופט קדמי בע"פ 2490/97 אליהו יצחק נ. הוועדה
17 המקומית לתכנון ולבניה, פ"ד נב(1), 136, 142:

19 "כאשר מדובר בהריסה מכוח הסמכות שבסעיף 205 לחוק התכנון, די לה לתביעה
20 בקיומה של הרשעה בהקמת מבנה ללא היתר, והכלל שקבע בית-משפט השלום
21 כנקודת מוצא למתן צו ההריסה במקרה דנן – "אכן, בדרך כלל בנין שנבנה ללא
22 היתר דינו להיהרס" – כוחו יפה בעניין זה.

23 ברם, כאשר מדובר בבקשה למתן צו הריסה ללא הרשעה – לפי סעיף 212 לחוק
24 התכנון – שונים פני הדברים. בעניין זה, אין די לה למדינה בהוכחה כי נתקיימו
25 התנאים המקימים את הסמכות לצוות על ההריסה, ועליה להוכיח כי בנסיבות
26 העניין ישנה הצדקה ליתן צו כזה מטעמים של "עניין ציבורי" חשוב; כאשר בפני
27 המתנגד למתן הצו פתוחה האפשרות להציג שיקולים התומכים בהתנגדותו. צו
28 הריסה יינתן רק במקום ששיקולי ה"עניין הציבורי" גוברים על השיקולים
29 האחרים שמציג המתנגד. העובדה שהמבנה נושא הבקשה הוקם ללא היתר, מהווה

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 2137-09 מ.י. ועדה ומחז-דרום נ'
לא ידוע

1 תנאי יסודי לסמכותו של בית-המשפט לפי סעיף 212 לחוק התכנון ומקובל עליי
2 שעצם הקמתו של המבנה שלא כחוק מהווה שיקול נכבד להריסתו. ברם, ככלל, לא
3 יהיה די בשיקול זה לבדו כדי להכריע את הכף בזכות מתן צו הריסה, ועל בית-
4 המשפט לבחון אם בנסיבות העניין מחייב העניין הציבורי את הריסת המבנה.
5 אמנם, לשון הפתיח של סעיף 212 הנ"ל מדברת בסמכות "לצוות כאמור
6 בסעיף 205", ולכאורה – מתבקשת מכך המסקנה כי המדובר ב"סמכויות" זהות
7 בכל הקשור ליישומן. ברם, ההבחנה בקשר ליישום הסמכות הקבועה בשני
8 הסעיפים האמורים נעוצה באופייה של הסמכות ובתכלית יישומה ולא בלשון
9 המבטאת אותה. על-מנת להצדיק מתן צו הריסה, על בית-המשפט לבדוק כל
10 מקרה "לאור נסיבותיו ומול הנסיבות הייחודיות של המקרה, גם יתן בית המשפט
11 את דעתו לאינטרס הציבורי שחוטא לא יצא נשכר, וכי אין להתיר התרחבות
12 האנדרלמוסיה בכל הנוגע לחוקיות הבניה" (מתוך רע"פ 3460/94-3465, 3476-
13 3472 מאדי עלי סואעד ואח' נ' מדינת ישראל – על ידי הועדה המחוזית לתכנון
14 ולבניה, מחוז הצפון [2]).

15 יהיו אפוא מקרים שבהם יגיע בית-המשפט לכלל מסקנה כי יש הצדקה ליתן צו
16 הריסה לפי סעיף 212 הנ"ל בשל כך שבנסיבות המיוחדות למקרה, עומדת הותרת
17 המבנה הבלתי חוקי על כנו בניגוד. זועק "לאינטרס הציבורי שחוטא לא יצא
18 נשכר"; יהיו מקרים שבהם תהיה הצדקה למתן הצו במניעת ה"אנדרלמוסיה"
19 שיוצרת בנייה ללא היתר ויהיו מקרים שבהם תימצא ההצדקה למתן הצו
20 ב"מטרד" שיוצר המבנה שנבנה שלא כחוק. ברם, על-מנת להגיע לכלל המסקנה
21 האמורה, על בית-המשפט לעמת כנגד השיקולים "הציבוריים" האמורים –
22 שאינם מהווים, כמובן, רשימה ממצה – את השיקולים ה"אישיים" של המתנגד
23 להריסה; ומטבע הדברים, שתהיינה בוודאי נסיבות שבהן יגברו השיקולים
24 ה"אישיים" על השיקולים ה"ציבוריים", והמבנה שהוקם שלא כחוק לא ייהרס
25 (ראה ע"פ 318/81 ג'רסי נ' מדינת ישראל [3]; ועיין ע"פ (ת"א) 489/94 לדני נ'
26 מדינת ישראל [5]).

27
28 על הלכה זו חזר בית המשפט העליון ברע"פ 124/01 ניקר נ. מדינת ישראל, פ"ד נו(3), 151,
29 בקבעו:

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 2137-09 מ.י. ועדה ומחז-דרום נ'
לא ידוע

1
2 "דברים אלה - מקובלים עלי. לענין סעיף 212 - להבדיל מסעיף 205 לחוק - לא די
3 למדינה להראות כי הבניה היא ללא היתר. עליה להראות "הצדקה" להריסה.
4 למתנגד לצו לפי סעיף 212 האפשרות להראות מדוע לא "מוצדק" הוא להרוס את
5 המבנה, ובית המשפט - מכריע. לא בכדי תיקנה המדינה את בקשתה בבית
6 המשפט לענינים מקומיים לאחר פסק הדין בענין יצחק; אלא שהאחרון לא היה
7 מוכן לקבוע על יסוד חוות דעתה של המהנדסת ברקוביץ שהמבנה מסוכן הוא.

8
9 ואולם, ראוי להדגיש: לעתים השיקולים התומכים במתן צו הריסה עולים בעליל
10 מנסיבות המקרה והנטל המוטל על המדינה הוא נטל קל מאוד. כך, למשל, בע"פ
11 (ב"ש) 271/75 טייב נ' מ"י, פ"מ תשל"ו (2) 291, ניתן צו הריסה מכוח סעיף 212
12 לחוק לגבי דוכן שנבנה ללא היתר שעמד על מזרחה שיועדה לשמש מעבר להולכי
13 רגל; ובע"פ (ת"א) 518/68 יחזקאל נ' הועדה המקומית לתכנון ולבניה מחוז ת"א
14 פ"מ ע"ב 68, הוצא צו הריסה למבנה שהוקם שלא כדין שעמד בניגוד מוחלט
15 לתכנית הבינוי במקום, כשהמבנה עיכב הקמתו של אולם התעמלות בבית ספר
16 סמוך. לגבי מבנה זה צויין שם כי אין שמץ סיכוי שאי פעם יינתן היתר. ניתן
17 להעלות על הדעת דוגמאות נוספות בהן הנטל המוטל על המדינה להראות
18 לכאורה הצדקה להריסה הוא קל עד למאוד..."

19
20 אפנה גם לע"פ 874/78 סואעד נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה, הגליל המרכזי, פ"ד לה (1)
21 678; ע"פ (נצ'י) 224/91 פאלח נ' מדינת ישראל, פ"מ נב(3) 332; רע"פ 1253/00 סבג נ' מדינת
22 ישראל, דינים עליון נח, 421.

23
24 תמצית הדברים היא כי כאשר עסקינן בצו הריסה לפי סעיף 212 לחוק, מכוון הצו כנגד
25 המבנה ולא העבריון. מטרת הסמכות שניתנה בענין זה היא למנוע תקלה ציבורית, מטרד
26 לציבור. על בית המשפט לבחון, בכל מקרה ומקרה, את האינטרס הציבורי מול האינטרסים
27 של המבקש את ביטול הצו, ומקום שישתכנע כי הראשון גובר על האחרון, יהיה מקום ליתן
28 את הצו. לעיתים, די יהיה בשיקול שמא יצא חוטא נשכר, וממשיך לעמוד מבנה בלתי חוקי

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 09-2137 מ.י. ועדה ומחוז-דרום נ'
לא ידוע

1 על תילו, כדי להצדיק את מתן הצו, אך יתכנו מקרים שבהם לא יסתפק בית המשפט בכך,
2 ויאותר ליתן צו הריסה רק אם התקיימו אינטרסים ציבוריים נוספים המצדיקים זאת.

3

4

5

6

נעברה עבירה

7 כאמור, טענת המבקשים היא, כי המשיבה לא הוכיחה שהמבקשים ביצעו עבירת בנייה.
8 נטען, כי נטל השכנוע לעניין זה מוטל על כתפיה של המשיבה וכי הוא אינו שונה מנטל
9 השכנוע המוטל עליה בבקשות למתן צווי הריסה לאחר הרשעה, דהיינו, מעבר לספק סביר.
10 טוענים המבקשים, כי המשיבה לא הגישה גם לא בדל ראיה לכך שהמבקשים ביצעו עבירת
11 בנייה ולא די בהצהרה הקיימת בתצהירים שצורפו לבקשות למתן צו הריסה, לפיה המבנים
12 הוקמו ללא היתר ואין אפשרות לקבל היתר במקום.

13

14 המבקשים מוצאים תמיכה לטענתם זו בחקירותיהם הנגדיות של המפקחים יחיאל מלכה
15 ואבי לוי, מהם עולה, כנטען, כי המפקחים אינם מכירים היכרות טובה את המבנים.

16

17 מנגד, טוענת המשיבה, כי העובדה שנעברה עבירה, עולה מחקירתו הנגדית של המפקח יחיאל
18 מלכה (עמ' 13, ש' : 19-24 לפרוט''), כמו גם מדברי ב"כ המבקשים בישיבת ביהמ"ש מיום
19 3.9.08 וגם מההתנגדות שהגישו התושבים במקום, לשינוי היעוד בקרקע והפיכתו של האזור
20 כאזור המיועד למגורים.

21

22 אני דוחה את טענת המבקשים, כי לא התקיים התנאי שבסעיף 212 לחוק, לפיו "נעברה
23 עבירה בבניין". צווי הריסה כאמור יוצאו על ידי בית המשפט בהתאם לשיטתו.
24 ראשית, הצהרות המפקחים שהוגשו בתמיכה לבקשות למתן צווי, לפיהם המבנים השונים
25 נבנו ללא היתר בנייה, לא נסתרו בחקירה נגדית.
26 שנית, הוכח כי על-פי תוכנית המתאר המחוזית, השטח מוגדר כאזור תעשייה ארצי וממילא,
27 לא ניתן היה להוציא במקום היתרי בנייה למגורים.
28 שלישית, טענת המבקשים היא, לאורך כל הדרך, כי המדובר הוא ב"כפר לא מוכר" וכך טען
29 ב"כ המבקשים עצמם, בדיון מיום 3.9.08, באומרו כי זהו כפר אחד מהרבה כפרים שאינם

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 09-2137 מ.י. ועדה ו מחז-דרום נ'
לא ידוע

1 מוכרים בנגב וכי בעיית הכפרים הלא מוכרים והבתים ללא היתר היא מוכרת מאוד לדרג
2 המדיני ולבית-המשפט.

3 רביעית, אם טענת המבקשים היא כי בתיהם נבנו לאחר קבלת היתר בנייה, מה קל היה
4 מאשר להציג לבית-המשפט את היתרי הבנייה השונים ובכך לסיים את ההליך בעודו באיבו.

5
6 אשר על כן, הטענה כי אין המדובר הוא במקרה שבו נעברה עבירה על חוק התכנון והבנייה,
7 נדחת.

8
9 **האפשרות לאתר את האחראים לבנייה או את האדם שביצע את העבירה**

10 טוענים המבקשים, כי לא די בהצהרות המפקחים, אשר צורפו לבקשות למתן צו הריסה,
11 לפיהן הודבקו הזמנות והתראות בערבית ובעברית וכי איש לא הגיב להן, כדי לעמוד בתנאים
12 שבסעיף 212(1) לחוק התכנון והבנייה. הטענה היא, שהמשיבה לא עשתה מאמצים כלשהם
13 לאתר את בעלי המבנים, אשר כנגדם הוצאו הצווים. לא די בהדבקת התראות ונטען
14 שהמפקחים הגיעו כדי לפתוח תיקים ולהדביק התראות, הם לא ניסו לדפוק על דלתות, לא
15 ניסו לדבר עם בעלי הבתים והמתגוררים בהם, הם נמנעו לדבר עם נשים וגם נמנעו מלדבר
16 עם השוכנים בבתיים. עוד נטען, כי המפקחים לא ניסו לחזור פעם נוספת על מנת לאתר את
17 המתגוררים בבתיים וכי את מיעוט שאלותיהם הם הפנו באופן אקראי למי שנכח במקום.

18
19 מוסיפים המבקשים וטוענים, כי המפקחים לא דיברו את השפה הערבית.

20
21 עוד נטען, כי בטרם נתבקשו צווי ההריסה, לא פעלו אנשי המשיבה ולא מיצו את קשריהם
22 עם אנשים במקום, וגם לא ניסו לאתר את הבעלים של הבתים באמצעות לשכת הסדר
23 קרקעות ומינהל מקרקעי ישראל, וגם לא דרך תביעות הבעלות שהוגשו.

24
25 טוענים המבקשים, כי לא די בפעולות שביצעו המפקחים ובביקור אחד בכפר. לא רק זאת,
26 אלא כי לאחר הדבקת ההתראות הראשונות במאי '06, כך נטען, פנו חברי הוועד המקומי
27 ואלה נתבקשו לבוא במשא ומתן עם המנהלה לקידום הבדואים והם החלו לעבור בין משרדי
28 המנהלה לבין יחידת הפיקוח על הבנייה והממונה על המחוז. נטען, כי המשיבה יכלה לזהות
29 את בעלי הבתים, בעת שפנו אליה נציגי המבקשים.

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 2137-09 מ.י. ועדה ו מחז-דרום נ'
לא ידוע

1

2 לבסוף נטען בעניין זה, כי היה על בית-המשפט, בטרם נתן את צווי ההריסה, להורות על
3 הדבקת הבקשה למתן צווים על המבנים השונים ובכך, ליתן לבעלי המבנים ההזדמנות
4 להתנגד להוצאת הצו.

5

6 מנגד, טוענת המשיבה, כי המבקשים נעדרי כתובת מגורים ספציפית, כפי שעלה
7 בחקירותיהם הנגדיות של חלק מן המבקשים ולכן הדרך היעילה ביותר הייתה לצאת לשטח
8 כדי לברר נתונים בדבר האחראים לבנייה ובהעדר שיתוף פעולה, להדביק על המבנים הבלתי
9 חוקיים התראות, אשר לא תשארנה בלב הבעלים של המבנה כל ספק לכך, שעליו לגשת
10 למשרדי המשיבה לצורך מתן עדות. משלא פנו המבקשים לאתר קבלת ההתראות, אין להם
11 להלין אלא על עצמם על כך שהוצאו צווים במעמד צד אחד.

12

13 לאחר ששקלתי את טענות הצדדים בשאלה הנידונה כאן, מצאתי כי עלה בידי המשיבה
14 לשכנע כי התקיימו התנאים שבסעיף 212 לחוק התכנון והבנייה, במובן זה שהצווים נתבקשו
15 וניתנו לאחר שלא היה בידי המשיבה למצוא את האדם שביצע את העבירה ולאחר שלא היה
16 בידיה להוכיח מי ביצע את העבירה.

17

18 בתצהירים אשר צורפו לבקשות למתן צווי הריסה שיפוטיים לפי סעיף 212 לחוק התכנון
19 והבנייה, נרשם כי לצורך איתור בוני המבנים, מחזיקיהם, או המשתמשים בהם, ביקרו
20 המפקחים השונים במקום, שם נכחו אנשים אשר סירבו לשותף פעולה. נרשם שהודבקה
21 התראה למבנים והזמנה לבונה, למשתמש, או למחזיק, לבוא וליתן גרסה לעניין המבנה, אך
22 איש לא התייצב.

23

24 תיאורים מפורטים יותר נמסרו על-ידי המפקחים במהלך חקירותיהם הנגדיות מטעם באי
25 כח המבקשים. כך, משנשאל המפקח רם יחזקאל, אם היו אנשים בבתים, אם לאו, הוא
26 השיב כי אינו זוכר כל כך, ברוב המקרים היו נשים וכי הייתה התעלמות, "היה שם קללות
27 עסיסיות. היו גברים, היו מסביבנו. ולקראת הסוף אפילו היה אדם ממש סמוך למבנה
28 ששאלתי אם אני לא טועה... אבל הוא לא כל כך התייחס. לא היה ברור אם זה שלו או לא
29 שלו. והוא התעלם והלך" (עמ' 18, ש': 1-3 לפרוט' מיום 3.3.09).

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 2137-09 מ.י. ועדה ו מחז-דרום נ'
לא ידוע

1

2 גם המפקח יחיאל מלכה העיד על נסיבות הניסיון לאתר את הבעלים של הבתים וכך, בין
3 היתר, הוא אמר בחקירתו הנגדית: "בכל בית היו אנשים שחלקם היו רק גברים חלקם
4 נשים, חלקם ילדים. לגברים אנו פנינו וביקשנו מהם להזדהות. כמו שצינתי בתצהיר, הם
5 סירבו לשתף פעולה. אנו לא מדברים עם נשים, אנו משאירים את ההתראות בשפה
6 העברית והערבית ואנו מסבירים להם שלתת את ההתראות לבעלים שלהם ושהם יפנו
7 אלינו ואנו מציינים את הטלפונים ורשום בשפה העברית והערבית. יש תמונה שאישה
8 מחזיקה התראה בידה" (עמ' 10, ש': 20-27 לפרוט' מיום 3.3.09).

9

10 עוד, יש מקום להפנות לעדותו של המפקח אבי לוי, מפיו נרשמו הדברים הבאים: "לפי מה
11 שזכור לי, היו אנשים. לא ידוע לי אם בכל הבתים היו, אבל זכור לי שהיו הרבה ילדים,
12 נשים וגברים. כל הזמן ליוו אותנו קבוצה של אנשים מסביב. זכור לי גם, שהגברים
13 שתושאלו לא שיתפו פעולה. עם הנשים כמנהג, אנחנו לא משוחחים איתן ולא פונים אליהן
14 וכך גם לגבי הילדים, שלא מדברים עם הילדים מתחת לגיל בגרות". לשאלה באיזו צורה פנו
15 לאנשים, לגברים, השיב המפקח לוי: "בצורה כמו כל מקום שהולכים אליו ופותחים תיק.
16 גם בעבודה שלי, שואלים אם הוא בעל הבית, האם ידוע מי בעל הבית, מי מתגורר בבית,
17 האם יש היכרות עם המתגוררים. תשובות לא קיבלנו" (עמ' 48, ש': 14-24 לפרוט' מיום
18 27.4.09).

19

20 דברים דומים אמר המפקח אבי לוי בהמשך החקירה הנגדית.

21

22 לשיטתי, השאלה אם ביצעה המדינה, בטרם מגישה היא בקשה למתן צו הריסה לפי סעיף
23 212 לחוק, את כל הדרוש על מנת לאתר את הבעלים של המבנים, או את מי שביצע את
24 עבירת הבנייה, היא תלויית נסיבות. לא הרי מקרה שבו המדובר הוא בבית אחד, או בבתיים
25 בודדים, בהם ניתן לבקר במספר ביקורים עד אשר יימצא המתגורר במקום, כמקרה כמו
26 המקרה שבפנינו, בו המדובר הוא במספר רב של מבנים, אשר לגביהם קיים חשד שהם נבנו
27 ללא היתר, וכאשר קיים צורך בהתארגנות רחבת היקף מבחינת מספר האנשים והגופים
28 המשתתפים בפעולת האיתור. במקרה זה, ניסיון איתור הבעלים או המתגוררים בבתיים, היה

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 2137-09 מ.י. ועדה ו מחז-דרום נ'
לא ידוע

1 כרוך בהתארגנות כזאת, בגיוס מספר מפקחים ומספר גדול של שוטרים. נסיבות התארגנות
2 זו עולות מן הראיות שבפניי.

3
4 מן התצהירים והחקירות הנגדיות שלפניי עולה, כאמור, כי מספר פקחים סיירו במקום,
5 ועשו ניסיונות לברר מי הבעלים של הבתים השונים ומי מתגורר בהם. הם שאלו שאלות, אך
6 לא קיבלו תשובות ולא זכו לשיתוף פעולה. אחד הפקחים גם דיווח על קללות שספג.

7
8 בנסיבות העניין, ובהתחשב בכך שאין המדובר הוא בבקשה בודדת למתן צו הריסה או בבית
9 בודד, סבור אני שנעשו מאמצים סבירים וראויים כדי לאתר את הבעלים של המבנים או את
10 המשתמשים בהם, מאמצים אשר לא צלחו בשל העדר שיתוף פעולה מצד האנשים במקום.

11
12 לא אוכל לקבל את טענת המבקשים, כי מטרתם של המפקחים הייתה "לפתוח תיקים
13 ולהדביק התראות". מן הראיות עולה, כי הדבקת ההתראות והזמנת המשתמשים,
14 המחזיקים, או הבונים, לבוא וליתן גרסתם במשרדי המשיבה, הייתה בגדר פעולת המשך
15 לניסיון האיתור בשטח, מעין פעולת חקירה המשכית, אשר גם היא לא צלחה בשל העדר
16 היענות מצד המתגוררים בבתי השונים.

17
18 גם המפקחים ראו בפעולת הדבקת ההזמנות לחקירה משום חלק מניסיונות האיתור. בצדק
19 הפנתה ב"כ המשיבה לעדותו של המפקח אבי לוי, באומרו את הדברים הבאים: "ההתראה
20 היא למעשה סיומת של הליך מסוים שאנחנו מבצעים בשטח. יש הליך מקדים שכולל את
21 כל המרכיבים של בניית התיק בשטח, מדידות צילומים, תשאול מי גר, לקבל תעודת זהות,
22 לברר כמה שיותר פרטים לגבי אותו מבנה. ההתראה למעשה היא האקט שנותן למתגורר,
23 אם לא נמצא או לא רצה לשתף פעולה, נותנת לו עוד אפשרות להגיע בשלב מאוחר יותר
24 ולתת גרסתו לגבי אותה בנייה, או לקבל אחריות כלפי אותו מבנה. זה למעשה האפקט של
25 ההתראה. לפי דעתי, זו אפשרות של בעל הבית להגן על המבנה שלו" (עמ' 7, ש': 21 עד עמ'
26 8, ש': 2 לפרוט' מיום 8.11.10).

27
28 בע"פ (ב"ש) 5318/08 אל סאנע טראבין ואח' נ' הועדה המקומית לתכנון ולבנייה עומר
29 (פורסם במאגרים משפטיים), נדון ערעור על החלטה שלי בב"ש 9191/06 ואח', אשר עניינה

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 2137-09 מ.י. ועדה ו מחז-דרום נ'
לא ידוע

1 היה בקשה לביטול צווי הריסה שניתנו לפי סעיף 212, לגבי מקבץ של בתים של שבט
2 הטראבין, אשר שכן אותה עת בסמוך לשוב עומר. באותו המקרה, הניסיון לאתר את בעלי
3 הבתים היה דומה ביותר לניסיון שנעשה במקרה שבפניי. כבי' השופטת דפנה אבניאלי,
4 בדחותה את הערעור על ההחלטה שלא לבטל את צווי ההריסה, קבעה שיש לקבל את הטענה
5 כי הדבקת ההתראות הייתה אף היא בגדר ניסיון למצוא את בעלי המבנים, ניסיון שנכשל
6 לאחר שנכשל הניסיון הקודם לאתר את בעלי המבנים באמצעות המפקחים שהגיעו למקום
7 ולא זכו לשיתוף פעולה מצד הנוכחים במקום. כבי' השופטת אבניאלי קבעה, כי לו היו
8 המערערים בפניה מתייצבים במשרדי המשיבה כדי להזדהות כבעלים של המבנים והיו
9 מסרבים למתן עדות, ניתן היה להסתפק בכך לצורך זיהויים, אך משלא התייצב איש וגם לא
10 הודיע בדרך אחרת כי הוא הבעלים של המבנים, וכי הוא מבקש שביהמ"ש לא יעשה שימוש
11 בסמכותו להוצאת הצווים, הרי נכונה הייתה הקביעה של בית-משפט קמא, כי הניסיון
12 להתריע על הכוונה להוציא צווי הריסה – נכשל. "הממצא העובדתי, לפיו איש מהנוכחים
13 במקום לא הזדהה כבעלים של המבנים ולא מסר פרטים אודות הבעלים, מזדקר לעין-כל,
14 ויש בו כדי ללמוד על חוסר שיתוף הפעולה מצידם של המערערים, בעת ביקורם של
15 הפקחים במקום, שנעשה תחת אבטחה כבדה ובתנאים קשים, כפי שמצוין בהחלטתו של
16 בית-משפט קמא. לסיכום – לא מצאתי מקום להתערב במסקנתו של בית-משפט קמא, כי
17 בנסיבות העניין נעשו מאמצים סבירים וראויים על-ידי המשיבה, למצוא את הבעלים של
18 המבנים, וכי הדבקת ההתראות בטרם הוצאת צווי ההריסה, הייתה בגדר יוזמה נוספת
19 שהמשיבה נטלה על עצמה, כחלק מהניסיונות, אשר כל תכליתם היה להודיע בכל
20 האמצעים העומדים לרשותה, כי בכוונתה להוציא צווי הריסה למבנים" (עמ' 8 לפסה"ד
21 מיום 27.5.09).

22
23 לסיכום פרק זה, אני קובע שהתקיימו התנאים הקבועים בסעיף 212 לחוק להוצאת צווי
24 ההריסה נשוא הבקשות שבפניי. כפי שציינתי גם בעניין טראבין דלעיל, בהחלטתי מיום
25 12.5.08, משבחרו המבקשים שלא לשתף פעולה עם המשיבה, הרי במו ידיהם הם הביאו
26 להתקיימותם של תנאי הסעיף ועל כן, אין להם להלין אלא על עצמם.
27
28
29

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 2137-09 מ.י. ועדה ו מתז-דרום נ'
לא ידוע

התיישנות

1 מבלי לפגוע באמור לעיל, אני מקבל גם את טענת המשיבה, כי התקיימו התנאים שבסעיף
2 212(5), באשר מי שביצע את העבירה אינו בר עונשין.
3
4
5 בדיון שהתקיים בפניי ביום 3.9.08, נרשם כי "מוסכם על הצדדים, כי כל אחד מן המצהירים
6 מתגורר בבית שלגביו הגיש בקשה לביטול צו הריסה וכי הבנייה לגבי כל הבתים
7 התיישנה" (עמ' 26 לפרוט' מיום 3.9.08).

8
9 ברע"פ 9908/08 גלאל נ' מד"י (פורסם במאגרים משפטיים) נקבע, שניתן להוציא צו לפי
10 סעיף 212 לגבי מבנה שבנייתו התיישנה. מכך, הסכימו הצדדים, כרשום לעיל, הרי התקיים
11 התנאי שסעיף 212(5) לחוק התכנון והבנייה, באשר המבקשים אינם עוד בני עונשין לעניין
12 המבנים נשוא הבקשות שבפניי.

אינטרס ציבורי

13
14
15 ראינו לעיל, כי על-פי ההלכה, לא די בקיומם של התנאים שנקובים מפורשות בסעיף 212
16 לחוק, כדי להצדיק עשיית שימוש בסמכות החריג של מתן צו הריסה, ללא הרשעה. כאמור,
17 על בית-המשפט להשתכנע בדבר קיומו של אינטרס ציבורי אשר יצדיק מתן צו מן הסוג
18 האמור.

19
20 הנטל לשכנע בדבר קיומו של אינטרס ציבורי, מוטל על שכמה של המשיבה. ראינו כי עיקר
21 טענותיה של המשיבה הן, שהמדובר הוא במקרקעין שבבעלות המדינה לאחר שהופקעו, כי
22 ייעוד הקרקע אינו מאפשר בנייה למגורים, שכן זהו אזור שייעודו תעשייה, וזאת על-פי תמ"מ
23 4/14, כי טרם ניתן להוציא היתרי בנייה וזאת בהעדר תוכניות מתאר מקומית ומפורטת וכי
24 המדובר הוא בבנייה רחבת היקף של מבנים רבים, ללא היתרי בנייה.

25
26 מן הראיות שבפניי אכן עולה, כי המקרקעין שבהם מצויים הבתים נשוא הבקשות, הופקעו
27 מכח חוק רכישת מקרקעין בנגב והם בבעלות המדינה. לעניין זה, די להפנות לתעודת עובד
28 הציבור, אשר צורפה לבקשות למתן צווים. מבחינה זו, קיים לכאורה צדק בטענת המשיבה

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 2137-09 מ.י. ועדה ו מחז-דרום נ'
לא ידוע

1 בהתייחס לטענת המבקשים לעניין קיומן של תביעות בעלות, אשר טרם הוכרעו. בנסיבות
2 אלה, ולצורך ההליך שבפניי, המשקל אשר יש לתת לקיומן של תביעות בעלות, אינו גבוה.
3
4 יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מכך שמן הראיות שבפניי עולה שתושבי המקום מתגוררים
5 בבתיהם מזה עשרות שנים. לא רק זאת, אלא שלמדתי מאותן הראיות, שמשפחות אחרות
6 אשר התגוררו בקרבת מקום, פונו משם לאור נחיצות המקום לצרכים צבאיים, בעקבות
7 חקיקת החוק לרכישת מקרקעין בנגב. אנשים אשר שייכים למשפחות אשר הגישו את
8 הבקשות שבפניי, לא פונו כאותם אחרים והתוצאה היא, שהם ממשיכים להתגורר במקום
9 מזה שנים רבות. מבחינה זו, שונה המקרה שבפניי מן המקרה שנדון בע"פ 3413/05 אשר פדי
10 פטיטו נ' מד"י (פורסם במאגרים משפטיים), אליו הפנתה ב"כ המשיבה. המדובר היה שם
11 באדם בודד ולא בקבוצת בתים גדולה שבה מתגוררים, כך על-פי הראיות שבפניי, למעלה מ-
12 300 אנשים.

13
14 במקרה הזה, השיקול הציבורי של מניעת פלישה למקרקעי ציבור, אינו יכול לקבל משקל
15 מכריע, מקום בו לא מצטרפים אליו שיקולים נוספים, אשר עניינם צורך מיידי או קרוב
16 לעשיית שימוש במקרקעין, על-ידי המדינה, אשר היא הבעלים שלהם.

17
18 כאמור, המשיבה הדגישה את קיומם של אינטרסים ציבוריים נוספים והם כי לא ניתן
19 להוציא היתרי בנייה למגורים על המקרקעין באשר לפי תוכנית המתאר המחוזית,
20 המקרקעין מיועדים לאזור תעשייה ארצי וכן כי המדובר הוא בבנייה בהיקף נרחב. אכן אלה
21 אינטרסים ציבוריים חשובים, וקשורים הם באופן ישיר לאינטרסים נוספים, אשר באו לידי
22 ביטוי בפסק הדין בעניין יצחק (ע"פ 2490/97 אותו הזכרתי לעיל) והם כי חוטא לא ייצא
23 נשכר, כי שלטון החוק ייאכף כראוי, וכי מבנים בלתי חוקיים לא יתנוססו כדגלים הקוראים
24 תיגר על שלטון החוק. בהחלטה שניתנה על ידי ב"ש 9064/06 אבו שחיטה ואח' נגד מדינת
25 ישראל (פורסם במאגרים משפטיים) בחרתי לכנות שיקולים מסוג השיקולים האמורים
26 כאינטרסים במישור הכללי, דהיינו, כי אלה אינטרסים אשר יהיו נכונים בכל מקרה שבו
27 קיימת בנייה בלתי חוקית שהתיישנה, ואשר הוקמו בניגוד לתוכנית מתאר החלה על המקום.
28 אין ספק, כי המדובר הוא בשיקולים ציבוריים בעלי חשיבות רבה ואולי גם בבחינת שיקולים

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 2137-09 מ.י. ועדה ו מחז-דרום נ'
לא ידוע

1 עיקריים שעל בית-המשפט לשקול, בבואו לבחון קיומו של אינטרס ציבורי בהקשר לצווי
2 הריסה שניתנו לפי סעיף 212 לחוק.

3
4 יחד עם זאת, שיקולים אלה ראוי שייבחנו תמיד בצד של שיקולים נוספים והם שיקולים
5 אישיים ונסיבות המקרה הספציפי המונח להכרעתו של בית-המשפט.

6
7 במקרה שבפניי, המדובר הוא במספר גדול של מבנים, בהם מתגוררים למעלה משלוש מאות
8 איש. ברור לכל, כי הותרתם של צווי ההריסה על כנם, משמעותה הפיכתם של קבוצת אנשים
9 גדולה זו לחסרי בית ומקום מגורים. לעניין זה, חשוב לחזור ולהדגיש, כי המבקשים ובני
10 משפחותיהם מתגוררים במקום מזה עשרות שנים, במהלכם נבנו עשרות בתים, ללא כל
11 מחאה והתערבות מצד המשיבה.

12
13 אבקש כאן להבהיר בלשון שלא תשתמע לשתי פנים, כי דבריי דלעיל אינם באים להמעט
14 כהוא זה בחומרתן של עבירות בנייה בכלל ובעבירות הבנייה שבוצעו על-ידי המבקשים או מי
15 מהם בפרט. בנייה בלתי חוקית ובהיקף כה נרחב היא רעה חולה ועל זרועות החוק, כמו גם
16 על בית-המשפט, להילחם בתופעה של בנייה בלתי חוקית.

17
18 יחד עם זאת, וכפי הלכות בית-המשפט העליון, אשר חלקן הובא לעיל, בבוא בית-המשפט
19 להכריע בבקשות מסוג אלה שבפניי, יש לערוך את האיזונים הנכונים בעיני בית-המשפט, בין
20 האינטרסים הציבוריים הכלליים, הספציפיים לאותו המקרה, ומול זאת, השיקולים
21 האישיים של אלה אשר את ביתם מבקשת המדינה להרוס בצו שיפוטי.

22
23 לא מונחת בפניי כל ראיה לכך, ולמעשה הדבר לא נטען על-ידי המשיבה, כי אי ביטולם של
24 צווי ההריסה עלול להביא לתקלה מיידית מסוג כזה או אחר, כפי שאירע, למשל, בתיק ב"ש
25 9191/06 (עניין טראבין), שם ביטול צווי ההריסה משמעו היה, בעליל, מניעת הרחבת ישוב
26 אשר צפויה הייתה להתבצע באופן כמעט מידי. בחלק מן הבקשות למתן צו הריסה נרשם,
27 פרט להיות הקרקע בבעלות המדינה, כי הקרקע דרושה לצורך בסיסים צבאיים ובחלק אחר
28 נרשם כי הקרקע מיועדת לאזור תעשייה ארצי. לא מצאתי הסבר לשוני הזה בין ציון הצרכים
29 השונים, כפי שנרשמו בתצהירים שצורפו לבקשות לצו הריסה ולכן, לא ברור לי מהו הצורך

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 09-2137 מ.י. ועדה ו מחז-דרום נ'
לא ידוע

1 לו טוענת המשיבה, האם לבניית בסיס צבאי, או אזור תעשייה. בנוסף, לא נטען, וממילא לא
2 הוכח, כי אחד מן הצרכים האמורים, קיים באופן מיידי. למעשה, לא מונחת בפניי כל ראיה
3 לכך שצורך כלשהו מן הצרכים האמורים, יהיה קיים בטווח זמן מוגדר או הנראה לעין.
4 משמע, המקרקעין בהם נבנו הבתים נשוא הבקשות שבפניי, אינם מונעים כיום, ואדגיש את
5 המילה **כיום**, כל תוכנית פיתוח או בנייה במקום.

6
7 על כן, יש לומר כי בצד השיקולים הכלליים, לפיהם חוטא לא ייצא נשכר, וכי יש לאכוף את
8 שלטון החוק בתחום התכנון והבנייה, אין זה מקרה שבו קיימים נתונים המצביעים על צורך
9 קרוב בטווח זמן הנראה לעין, כאינטרס של הציבור, לביצוע הריסה של המבנים. לא קיים
10 כאן מפגע פיזי-תכנוני-בטיחותי במבנים, בכל אופן לא נטען כי כך הדבר ואין כאן פלישה
11 אשר מונעת מן הציבור לעשות שימוש בקרקע לצורך ייעודה – כיום [לעניין זה יש מקום
12 להפנות לפסה"ד אליו הפנו ב"כ המבקשים בת.ב (תל-אביב) 4975/07 מז"י נ' מנשריאן
13 (פורסם במאגרים משפטיים)].

14
15 לשיטתי, עריכת האיזון בין האינטרסים השונים אותם ישקול בית-המשפט בבואו להכריע
16 בבקשה לביטול צו הריסה שניתן לפי סעיף 212 לחוק, אינה יכולה להיעשות במנותק מגורם
17 העיתוי או מגורם הזמן. כאשר המדובר הוא בצו הריסה אשר בסופו של יום עלול להינתן, או
18 להיוותר על כנו, מבלי שהתקיים הליך פלילי וההרשעה בצידו, על בית-המשפט לבחון את
19 האינטרסים של הציבור, בזמן הנתון, דהיינו, בתקופה שבה ניתנת ההחלטה לעניין תוקפם
20 של הצווים. בנסיבות המקרה שלפניי, בהן המדובר הוא בבתיים שנבנו לפני שנים רבות,
21 במשפחות אשר מתגוררות במקום מזה עשרות שנים, בצרכים ציבוריים אשר אומנם
22 קיימים, אך לא יבואו לידי ביטוי, כך על-פי הנתונים היום, בתקופה הקרובה, יש לתת משקל
23 ראוי לשיקולים האישיים, כך שהבתיים לא יהרסו, בשלב הזה.

24
25 מה נשתנה, שאלתי עצמי בעת בחינת האינטרסים הציבוריים להם טענה המשיבה, דהיינו,
26 מה שינוי חל לפתע, בשנת '06, אשר הוביל את המשיבה למהלך של בקשה להוצאת צווי
27 הריסה, לפי סעיף 212 לחוק. לשאלה זו, לא מצאתי מענה במהלך ההליכים שלפניי. למעשה,
28 התשובה היא, כי לא השתנה דבר: לא חל כל שינוי במצב תכנוני, לא נוצר כל מטרד חדש, לא
29 חל כל שיבוש ביישום תוכניות בנייה או פיתוח כאלה או אחרות. בחינת קיומם של

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 2137-09 מ.י. ועדה ו מחז-דרום נ'
לא ידוע

1 אינטרסים ציבוריים היא בחינה תלוית זמן ולזמן הזה, למרות חשיבותם הרבה של
2 האינטרסים הציבוריים הכלליים, עליהם הצביעה המשיבה ואליהם התייחסתי לעיל, הם
3 אינם גוברים במקרה הזה על האינטרסים של המשפחות הרבות, המתגוררות בבתים נשוא
4 הבקשות שבפניי.

5
6 חזרתי והדגשתי את גורם העיתוי או הזמן, במובן זה שקביעתי דלעיל בדבר האיזון הנכון בין
7 האינטרסים השונים והנוגדים, נכונה היא לזמן הזה. לא מן הנמנע כי בחלוף הזמן, תשתנינה
8 הנסיבות באופן אשר יביא לשינוי באותו האיזון, בין כתוצאה מהצטרפות אינטרסים
9 ציבוריים נוספים ובין כתוצאה מן הצורך לתת משקל שונה לאינטרס כזה או אחר, שונה מזה
10 אשר ניתן לו על-ידי כיום.

11
12 במהלך הדיונים טענו הצדדים, כל אחד לשיטתו, לעניין הפתרון הרצוי למקום מגורים כזה
13 או אחר, למשפחות המבקשים. המשיבה טענה כי היא הציעה פתרונות וכי המבקשים סירבו
14 להם ואילו המבקשים טענו, כי הפתרונות שהוצעו, נמצאו כבלתי ישימים וכי הפתרון הנכון
15 הוא לאפשר להם להקים כפר במקום. מובן, כי בהעדר נתונים לגבי היותו של פתרון כזה או
16 אחר שהוצע על-ידי המשיבה ישים באופן מידי או בטווח הנראה לעין, אין בית-המשפט יכול
17 להביא את קיומו של פתרון, במסגרת השיקולים ובעריכת האיזון שבין האינטרסים של
18 הציבור לאלה של המבקשים. במקרה שהתעורר בב"ש 9091/06, בעניין טראבין, היה ברור
19 לכל, וכך גם הוכח, כי יש בנמצא פתרון על דרך של ישוב קבע למבקשים שם, פתרון בו בחר,
20 באותם הזמנים, חלק אחר של משפחות הטראבין. כאמור, לא כך המצב בענייננו, ובהעדר
21 הצעה לפתרון נהיר וברור, לא יכול עניין זה לבוא בין שיקולי בית-המשפט במקרה הזה.

22
23 עלי להדגיש, כי הותרת הבתים אשר נבנו ללא היתר על קרקע של המדינה, אינה בבחינת דבר
24 רצוי, מכל בחינה שהיא. העובדה כי במקרה הזה ובמצב דהיום, מצאתי כי אין שיקולי
25 הציבור גוברים על השיקולים האישיים של המבקשים, אין פירושה שיש להשלים עם בנייה
26 בלתי חוקית והותרתה במקום לאורך שנים.

27
28 יש לקוות, ומצופה כי ייעשו מאמצים רבים לכך, שהפתרון למחלוקות שבין הצדדים יימצא
29 במסגרת מערכתית, כחלק מיישום מדיניות למציאת פתרון לבעייתם של הבדואים בנגב, ללא

בית משפט השלום בקריית גת

06 דצמבר 2011

תל"פ 2137-09 מ.י. ועדה ו מחז-דרום נ'
לא ידוע

1 כל צורך בפניות נוספות לבית-המשפט. לעניין זה, לא למותר להביא מדבריה של כב'
2 השופטת עדנה ארבל, בבג"צ 2887/04 אבו מדיגס נ' מינהל מקרקעי ישראל (פורסם
3 במאגרים משפטיים) כפי שהובאו על-ידי ב"כ המבקשים בסיכומיהם:

4
5 "לצד זאת, ראוי כי מצב הדברים שתואר בעתירה זו, יחד עם המצוקה והקשיים
6 שתוארו, יזכיר שוב לכולנו את שידענו זה מכבר: כי המציאות הקשה עמה
7 מתמודדת האוכלוסייה הבדואית במדינת ישראל, מחייבת – ויפה שעה אחת קודם
8 – פתרום מערכתי כולל ומקיף. פתרונות נקודתיים, טובים יותר או טובים פחות, לא
9 יוכלו להוות בטווח הארוך פתרונות – אמת. הגיעה העת לגבש ולממש פתרון רחב
10 באמת לסוגיה זו".

11
12 סוף דבר

13 אני מבטל את כל צווי ההריסה שניתנו בתיקים הרשומים בכותרת דלעיל.

14
15 אשר להוצאות המשפט, הרי בנסיבות העניין, לרבות באשר להעדר שיתוף הפעולה לאיתור
16 בעלי הבתים וקביעותי בעניין זה דלעיל, כל צד יישא בהוצאותיו.

17
18 זכות ערעור – תוך 45 יום.

19
20
21
22 ניתנה והודעה היום י' כסלו תשע"ב, 06/12/2011 במעמד הנוכחים.

23
24

25 ישראל פבלו אקסלרד, שופט